

НЪЩО ЗА ХОЛЕРА-ТА.

Понеже тази страшна и много заразителна болѣсть пакъ ся е появила въ тѣзи страны, считамы за полезно да изложилъ прѣдъ читатели-тѣ на *Зорницѣ-тѣ* нѣколко свѣдѣнія за неѣ и нѣколко забѣлѣжкы заради най сполучливы-тѣ срѣдства въ употрѣбеніе за упазваніе отъ неѣ както и за исцѣрваніето ѣ.

Въ по много-то отъ удары-тѣ отъ тѣзи болѣсть, има нѣ-каквы прѣдѣвителны знакове които даватъ извѣстія за при-сѣтствіе-то на болѣсть-тѣ, и който съ врѣме зема прѣдвари-телны мѣрки, щомъ ся появатъ тѣзи знакове въ него често сполучва да избѣгне отъ самѣтѣ болѣсть.

Първый-тѣ степенъ на болѣсть-тѣ ся показва чрѣзъ едно извѣрдно безсиліе и еднѣ *діаррея* (дрискъ) безъ болѣжь съ искарваніе водно и бѣло като водѣ въ която ся е мыль оризъ при това има по нѣкога и повращаніе.

Вторый-тѣ степенъ на болѣсть-тѣ ся казва когато тази *діаррея* зема съвсѣмъ видѣ-тѣ на оризнѣ водѣ и е много изобилна; сгрѣчватъ ся и жилы-тѣ на крака-та и на рѣцѣ-ти и по снагѣ-тѣ, пулсъ-тѣ (жилобіеніе-то) слабо бие, позе-тѣ и рѣцѣ-те истиватъ, кожа-та е студена и като ѣх пипашъ при-лича на жабенѣ кожѣ, жажда има много, гласъ-тѣ бива слабъ и дебелъ, очитѣ ся вдѣлбены въ главѣтѣ, и отъ тѣлото излиза миризма като отъ мъртвецъ. Това състояніе на редко трае по-вече отъ 20 или 24 часа врѣме и бѣднѣй-тѣ болѣнь въ това врѣме или умира или чрѣзъ силно-то дѣйствіе на лѣкар-ственнытѣ срѣдства ся възвраща на животъ.

Въ едно врѣме когато има да владѣе *Холера*, всяка *діаррея* е *опасна*. За това майкы-тѣ трѣба да внимаватъ надѣ дѣтца-та си, да не излязватъ на вѣнъ по често отъ обыкно-венно-то и да земѣтъ строгы мѣрки чрѣзъ діетѣ, сирѣчь при-вардваніе въ яденіето и съ просты домашны цѣрове, както съ *ошавъ* отъ *дрѣвкы* и съ другы подобны, да поправятъ това ослабваніе, и да спрѣтъ *діаррея-та* додѣ не е зѣла видѣ на *холерѣ*. Така и господари-тѣ сѣ длѣжни да внимаватъ слугы-тѣ си и работницы-тѣ си да гы свѣтуватъ; защото когато е *діарреята* водна и безъ болѣжь проститѣ чловѣци не ѣх счи-татъ за нящо, и така оставятъ таквѣзъ *діаррея* да слѣдва три четири дни или повече, додѣ най сетне *холера-та* гы хване страшно.